

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 40.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

21 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1894

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τὸν ἄττικὸν τύπον κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, καὶ πᾶσαν δὲ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν ζωηρῶς ἀπασχολῶσεν ἡ συμπεριφορὰ ἀξιοματικῶν τινῶν τοῦ στρατοῦ αὐτοδικησάντων καὶ αἱ ἐξ ἀφορμῆς τῆς συμπεριφορᾶς ταύτης κρίσεις τῆς τερπεταίας Νέας ἡμέρας, ἐκτραπέυσης εἰς γυναικατεύσεις, εἰς ἃς ἀναμφιδόλως οὐδέποτε ἔπρεπε νὰ προβῇ ἑλληνικὸν ὄργανον. — Τὴν συμπεριφορὰν ἐκείνην σύμπερασα σχεδὸν ἡ δημοσιογραφία ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ δημοσία γνώμη ἀπεδοκίμασεν, ἡ δικαιοσύνη δὲ ἀναμφιδόλως θὰ ἐπιτελέσῃ τὸ καθήκον αὐτῆς· τὸ δὲ ἀπὸ τῆς αὐθαιρέτου διαγωγῆς, εἰς ἣν ἐν ὥρᾳ παραφορᾶς ἐξετράπησαν πρόσωπά τινα, συνάγειν γενικά συμπεράσματα περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ὅλου κράτους καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων γνωματεύειν τὰ ἀκρότατα ἥμισυ, νομίζομεν, συνάδει πρὸς τὴν ψυχραιμίαν καὶ ἀπάθειαν, μεθ' ἧς οἱ δικόκοῦντες τὸ ἔργον τοῦ ἑρμηνεύει τῆς δημοσίας γνώμης ὀφείλομεν ν' ἀποφαινόμεθα. — Ἀτυχῶς εἰς τὴν ὑπερβολὴν ταύτην ἐξετράπη τὸ ὀνομασθὲν ἑλληνικὸν ὄργανον, μὴ ὀκνήσαν νὰ κηρύξῃ τὴν Ἑλλάδα ὡς ἀνίκανον πρὸς αὐτοδιοίκησιν καὶ ὡς χυλίζουσαν ξενικῆς ἐν τῇ πολιτικῇ βίῳ αὐτῆς ποδηγεσίας. — Εὐλόγος λοιπὸν ἡ ἐπὶ τῇ θρασυλογίᾳ ταύτῃ ἐγεγερθεῖσα καὶ διὰ σφοδροτάτων ἄρθρων τοῦ ἄττικοῦ τύπου ἐκδηλωθεῖσα κατὰ τῆς ἐφημερίδος ἐκείνης ἀγανάκτησις. — Ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ νεωτέρου τῆς Ἑλλάδος πολιτικοῦ βίου ἀναμφισβήτητον εἶνε ὅτι πολλὰ τὰ ἄκοσμα, πολλὰ τὰ ἀσύμφορα καὶ πολλὰ τὰ λυπηρὰ συμβαίνουσιν· ἀλλὰ ποῖον ἔθνος, μετὰ οὕτω περιπετειῶδη βίον ἐπανελθὼν εἰς τὴν πολιτικὴν αὐθυπαρξίαν αὐτοῦ, ἠδυνήθη νὰ βαδίσῃ ἀπροσκόπτως τὴν νέαν αὐτοῦ ὁδόν; — Ἐπειτα δὲν ὀφείλομεν ὡς ἀνατιροῦντως κεκτημένον ἤδη ἀγαθὸν νὰ λογιώμεν ὅτι ἡ Ἑλλάς καὶ προσπταίονσα ἔστιν ὅτε ἠδυνήθη τὸ νὰ

διανύῃ σήμερον ἴδιον ἀκριδῶς βίον, ἀποσεύδασα διὰ παντὸς τὰς ἀλληλοσυγκρουόμενας ἐκείνας ξένας ἐπιρροάς, αἵτινες πρὸ τινῶν δεκαστηρίδων ἐκλυδώνιζον ἀδιακόπως τὸ κράτος; Δὲν ὀφείλειεν ἡ ἔγκριτος συνάδελφος — ἀφ' οὗ ἄλλως τε τοσοῦτον ἀρέσκειται εἰς τὰς συγκρίσεις — νὰ παραβάλῃ καὶ ἐν τούτῳ τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἄλλα μικρὰ κράτη, ἅτινα, καίτοι πολὺ πρότερον εἰσῆλθον εἰς πολιτικὴν αὐθυπαρξίαν, οὕτω ἠδυνήθησαν ν' ἀπολαύσωσι τελείας τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν. ἀλλ' ὅτε μὲν ὑπὸ ταύτης τῆς ξενικῆς ἐπιρροῆς, ὅτε δὲ ὑπ' ἐκείνης ἀγονται, ὥς ἐξ ὧν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ξένων καὶ οὐχὶ τῶν ἐθνικῶν αὐτῶν συμφερόντων; — Νομίζομεν ὅτι τοῦτο εἶνε εἰς τὸν κυριώτερον λόγον, δι' οὗ ὀφείλομεν ἐν τῇ αὐτοσελίχῳ ἡμῶν νὰ μὴ ἀποφαινόμεθα λίαν ἀπολύτως, διότι τοῦτο, ἀπᾶλλον καὶ πρὸς τὰ πράγματα, μόνον τοῖς ἐχθροῖς τοῦ ἔθνους δύναται νὰ παρέχῃ ποθητὰ πρόσθετα ἐπιχειρήματα, ὥς ἐν μὴ ἤρκει πρὸς καθύβρισιν καὶ εὐτελισμὸν τὰ ὑπὸ τῶν οικονομικῶν τοῦ κράτους ἀτυχιῶν παρασχεθέντα αὐτοῖς.

Ἐν τῇ πολιτικῇ τῆς δυσμικῆς Εὐρώπης γεγονὸς γενικωτέρου τινὸς ἐνδιαφέροντος ἔχομεν τὰς ἐπὶ τῇ ἐνδρῆσει τῶν ἐργασιῶν τῶν αὐστροουγγρικῶν ἀντιπροσωπειῶν δηλώσεις τοῦ τε αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσήφ καὶ τοῦ κόμητος Καλνόκν. — Ἀμφότεροι ἐξήραν μὲν τὰ κρατοῦντα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης αἰσθήματα καὶ τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας πρὸς διατήρησιν αὐτῆς παρέχει τοῖς εὐρωπαϊκοῖς λαοῖς ἡ τριπλὴ συμμαχία, τὸν λόγον ὅμως αὐτῶν ἐπεσφράγισαν διὰ τῆς δηλώσεως, ὅτι παρὰ πάντα τὰ εἰρηνικά ταῦτα φαινόμενα μακρὰν ἔτι ἀπέχομεν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν δύναται νὰ γένηται σπουδαῖος λόγος περὶ ἀφοπλισμοῦ καὶ ὅτι τούτου ἕνεκα ἡ Αὐστροουγγαρία, ἕως οὗ ἐπιστῇ ἡ μακαρία ἐκείνη ὥρα τῆς εἰς ἀχρηστίαν παραδόσεως τῶν ὀπλῶν, ὀφείλει νὰ ἐξακολουθῇ τὴν στρατιωτικὴν αὐτῆς ἀνάπτυξιν. — Τὸ ταυτόσημον τοῦτο συμπέρασμα μαρτυρεῖ ὅτι νέαι αἰθῆς ἀπαιτηθῆσονται πρόσθετοι στρατιωτικαὶ δαπάναι παρὰ τὴν ἐφελιωτάτην μὲν πρὸς τὴν Γαλλίαν, φιλίαν δὲ πρὸς

τὴν Ρωσίαν τροπὴν τῶν σχέσεων τῆς δυαδικῆς μοναρχίας· ἀλλὰ τοῦτο, σύνθετος ἤδη τῇ εὐρωπαϊκῇ πολιτικῇ, δὲν ἀποτελεῖ τὸ μάλιστα ἀξιοπαρατήρητον ἐν ταῖς δηλώσεσι ταύταις. — Τὸ ἀξίας ἰδιαιτέρας μνείας καθιστῶν τὰς εἰρημένας δηλώσεις εἶνε ἡ ἐν αὐταῖς ἐνυπάρχουσα ἀντίθεσις πρὸς τὰς ἐν Βερολίνῳ σήμερον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου κρατούσας ιδέας, ἀντίθεσις δὲ οὐχὶ νῦν τὸ πρῶτον παρατηρουμένη, καίπερ κατ' ἀντίστροφον τρόπον σήμερον ἐκδηλουμένη. — Πρὸ ἐνὸς ἔτους, ὅτε ἀκριδῶς ὁ τε Γουλιέλμος καὶ ὁ κόμης Καπριβίης πάντα μετῆρχοντο τὰ μέσα, ὅπως πείσωσι τὸ γερμανικὸν ἔθνος ὅτι ἡ εἰρήνη διὰ τὰς προθέσεις τοῦ γαλλορωσικοῦ συνδέσμου κρέμαται ἀπὸ τριῶν καὶ ὅτι ἀνάγκη κατ' ἀκολουθίαν νὰ περιφρουρηθῇ ἡ τῆς Γερμανίας ἀσφάλεια κατὰ πάσης αἰθιυδίας ἐπιβουλῆς διὰ τῆς ἐπιψηφίδεως τῶν στρατιωτικῶν μετρουθμίδων καὶ τῶν ὀγδοήκοντα ἑκατομμυρίων τῶν προσθέτων δαπανῶν, ὅτε τὰ κοινοβούλια ἄλλα μὲν ἀπεπέμποντο ἀρνούμενα τὴν ψῆφον αὐτῶν, ἄλλα δὲ διὰ τῆς αὐτῆς τύχης ἡπειλοῦντο, ὅτε ὁ αὐτοκράτωρ ἐξηκόντιζε τὴν σοβαρὰν ὡς πρὸς τὸ μέλλον τῶν κοινοβουλευτικῶν θεσμῶν τοῦ κράτους ἀπειλὴν, ὅτι ἐν ἀνάγκῃ διὰ μόνου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ αὐτοῦ κύρους θ' ἀπέδιδε νομοθετικὴν ἰσχὺν εἰς τὸ στρατιωτικὸν νομοσχέδιον καὶ δυνάμει τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ ὡς ἀρχηγοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς αὐτοκρατορίας θὰ ἐφήρμοζεν αὐτό, ὅτε, λέγομεν, τοιαύτη ψυχολογικὴ κατάστασις ἐκράτει ἐν Βερολίνῳ, οἱ τῆς συμμάχου δυαδικῆς μοναρχίας ἡγέται, ἀρχόμενοι τότε τῆς πρὸς τὴν ρωσικὴν φιλίαν θεραπείας αὐτῶν, ἐξῆρον τὰς εἰρηνικὰς τοῦ τόρου διαθέσεις καὶ παρίστων τὴν εἰρήνην στερεῶς ἡσθαλισμένην καὶ κατ' ἀκολουθίαν περιττὰς ἀποφαίνουσιν νέας στρατιωτικὰς αὐξήσεις. — Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ κόμης Καλνόκν ἐκρίθησαν τότε ἐν Βερολίνῳ ὡς καθαρὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς τῶν ἰθυνόντων τὰς τύτῃς Γερμανίας ἀντιπολίτευσις, καὶ ἦσαν δὲ πράγματι τοιοῦτοι. — Σήμερον οἱ ὅροι ὄντες ἐστράφησαν· ἄλλα ταῦτοχρόνως ἐν τε Γερμανίᾳ καὶ Αὐστροουγγαρίᾳ ἀντιστράφοντες, κατέλιπον αὐθις ἐν ἀντιθέσει γνωμῶν τὰς δύο συμμάχους τευτονικὰς αὐτοκρατορίας. Διότι ἐνῷ οἱ ἐν Βερολίνῳ, βλέποντες ὅτι ὁ ἐφιδάλτης τῆς σιδηροφθορίας διὰ τὴν παρὰ πᾶσιν ἀναπτυσσομένην ἀμύλλαν χωρεῖ ἐπ' ἀπειρον, ἀπειλῶν οικονομικοκοινωνικὸν ὄλεθρον, ἤρξαντο σπουδαιότερον ἐπιζητοῦντες τὴν ἐξεύρεσιν βάσεως τινος πρὸς κοινὸν μερικὸν ἀφοπλισμὸν καὶ φαίνονται υἱοθετήσαντες τὴν εὐχὴν τοῦ ἐν Χάγῃ κοινοβουλευτικοῦ εἰρηνικοῦ συνεδρίου περὶ συγκλήσεως διεθνoῦς τῶν κυβερνήσεων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνδιασκέψεως, οἱ ἐν Βιέννῃ, ἐν σχετικῇ τινι οικονομικῇ ἀνέσει κατ' ἀκολουθίαν τῶν πρὸς τὴν Γαλλίαν καὶ Ρωσίαν ἐμπορικῶν συμβάσεων αὐτῶν γενόμενοι, εὐρίσκουσι νῦν τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις αὐτῶν ἀνεπαρκεῖς καὶ πρῶτοι αὐτοὶ, οἷον ἀπαντῶντες ἀρνητικῶς πρὸς τὰς διαθέσεις τῶν συμμάχων αὐτῶν, κηρύττουσιν ἀδύνατον τὸν ἀφοπλισμὸν. — Τὸ φαίνόμενον ἰκανῶς βέβαια χαρακτηρίζει τὴν ὁμοφροσύνην, ἣτις συνδέει τὰς δύο συμμάχους Δυνάμεις καὶ ἐν οὕτῳ σπουδαίῳ ζητήματι, οἷον τὸ τῆς στρατιωτικῆς ἐκατέρου παρασκευῆς. — Ἀλλ' ὁ κόμης Καλνόκν ἐν τῇ πρὸς τὴν

ἀντιπροσωπεῖαν ἐκθέσει αὐτοῦ ἰσχυρίσθη καὶ ἄλλο τι, ὅπερ ἥκιστα φαίνεται συνᾶδον πρὸς τὰ πράγματα. Ἰσχυρίσθη δηλαδὴ ὅτι ἀπὸ τινος χρόνου τόσον καταφανὴς ἀπέβη ὁ καθαρῶς εἰρηνικὸς χαρακτὴρ τῆς τριπλῆς συμμαχίας, ὥστε καὶ αὐταὶ αἱ Δυνάμεις, αἱ τέως τὴν συμμαχίαν ταύτην ὡς κατ' αὐτῶν στρεφόμενὴν ὑπολαμβάνουσαι, ἐπαύσαν πλέον δυσπιστοῦσαι, ἐξ οὗ καὶ φιλιώταται μὲν ἀπέβησαν αἱ πρὸς τὴν Γαλλίαν, φίλται δὲ αἱ πρὸς τὴν Ρωσίαν σχέσεις τῆς Αὐστροουγγαρίας. — Τὰ πράγματα ὅμως δεικνύουσιν ὅτι τὴν ὁψιγενῆ ταύτην εἰρηνικὴν πολιτικὴν αὐτῆς ἡ Τριπλὴ ὀφείλει οὐχὶ εἰς τὴν ἀρχικὴν φύσιν αὐτῆς, ἀλλ' εἰς τὴν ἐν Κρονστάδῃ πρῶτον καὶ εἴτα ἐν Τουλῶνι καὶ Παρισίοις συντελεσθεῖσαν ρωσογαλλικὴν συναδέλφωσιν, ἥτις, ὅρασα τὴν μόνωσιν, ἥτις περιῆγε τὰς Δυνάμεις ταύτας εἰς ἀδυναμίαν, ἐπιτρέπουσαν πᾶσαν τευτονοϊταλικὴν μεγαλαυχίαν, ἠνῶρθωσε τὴν ἰσορροπίαν τῶν εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων καὶ εἰς ἐπὶ γινώσιν τῶν ἰδίων ἀναγκάσασα πάντας, ἐνέπνευσε τὰς εἰρηνικὰς ιδέας, ἃς πρῶτη σπεύσασα νὰ ἐκμεταλλευθῇ ἡ Αὐστροουγγαρία, κατῶρθωσε τὴν πρὸς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ρωσίαν προσέγγισιν αὐτῆς, πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς καὶ ἀνεξαρτησίαν τινὰ γνωμῶν δοῦσαν τῇ δυαδικῇ μοναρχίᾳ ἀπέναντι τῶν ἐν Βερολίνῳ συμμάχων αὐτῆς.

Ὁ κόμης Καλνόκν ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ἐμνήσθη καὶ τῶν ἱλλυρικῶν κρατῶν οὕτω δὲ περὶ μὲν τῆς Σερβίας εἶπεν ὅτι αἱ ἐνεστώσαι πρὸς τὸ βασιλεῖον σχέσεις τῆς Αὐστροουγγαρίας εἶνε καλλίτεραι, ὅπερ μαρτυρεῖ τὴν εὐαρέσκειαν, μεθ' ἧς οἱ ἐν Βιέννῃ προσδλέπουσι τὴν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ γινωμένην διὰ τῆς ἐπανόδου τοῦ βασιλοπάτορος Μιλάνου ἀναδρομὴν πρὸς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ Σερβία ἀπετέλει οἷον πρρακτορεῖον τῶν πολιτικοοικονομικῶν συμφερόντων τῆς Αὐστροουγγαρίας, περὶ δὲ τῆς Βουλγαρίας δὲν ἀπέκρυψε τὴν δυσαρέσκειαν, ἣν τῇ δυαδικῇ μοναρχίᾳ προὔξενεν ἡ τοῦ κ. Σταμπούλωφ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀποχώρησις, περὶ δὲ τῆς Ρουμανίας ἐξεφράσθη κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε μονοτονικῶς ἐκύρυξεν αὐτὴν ὡς ὀριστικῶς προσχωρήσασαν εἰς τὴν τριπλὴν συμμαχίαν, ἐκφράσας ἅμα καὶ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ τοῦ βασιλέως Καρόλου κυβερνήσις θὰ περιστείλῃ εἰς τὰ πρέποντα ὅρια τὰς ἐν τῇ χώρᾳ ἐκδηλουμένας πρὸς τὴν γείτονα μοναρχίαν δυσμενεῖς τάσεις, αἵτινες ἐν τούτοις ἥκιστα συμβιβάζονται πρὸς τὴν προθυμίαν, μεθ' ἧς κατὰ τὸν κόμην Καλνόκν ἅπας ὁμοθυμῶς ὁ ρουμανικὸς λαὸς συμμαριζέται τὰς ὑπὲρ τῆς Τριπλῆς συμπαθείας τοῦ βασιλέως καὶ τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ. — Ἐπὶ τέλους ὁ τῆς Αὐστροουγγαρίας ὑπουργὸς ἐπανέλαβε τὴν στερεότυπον ἀποδᾶσαν δηλώσιν, καθ' ἣν ἡ Αὐστροουγγαρία ἐπιθυμεῖ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς βερολινείου συνθήκης ἐλευθέραν καὶ ἀνευ τῆς εἰς τὰ ἐσωτερικὰ αὐτῆς ἐπεμβάσεως ξένης Δυνάμεως ἀνάπτειν τῶν ἱλλυρικῶν λαῶν, δὴλωσιν, ἣν εὐαρέστως λαμβάνομεν ὑπὸ σημείωσιν.

M. E. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.